

Testdagsmodellen tager bedre hånd om produktionsmiljøet

Anders Fogh, Ulrik Sander Nielsen og Jørn Pedersen, Dansk Kvæg

Testdagsmodellen indeholder mange forbedringer i forhold til den hidtidige model, som gør, at avlsværditalene bliver mere sikkert bestemt end tidligere.

Den mest banebrydende forbedring ved testdagsmodellen i forhold til den tidligere model er, at vi udnytter ydelsen på den enkelte testdag/kontrol dag istedet for den samlede 305-dages ydelse.

Bedre korrektion giver sikrere avlsværdital

I avlsværdiurderingen ønsker vi at adskille, hvor stor en del af den registrerede ydelse som skyldes fodring, pasning, management og avl. Anvendelsen af mælke-, fedt- og proteinmængden ved den enkelte kontrollering direkte i avlsværdiurderingen giver mulighed for bedre at kunne korrigerer for pasning og management på den enkelte kontrol dag.

Dette hænger sammen med, at pasning og fodring i besætningen kan ændre sig mange gange i løbet af en laktation. Fordøjeligheden af ensilagen kan være lavere i den nye stak, driftslederen kan blive udskiftet, eller sygdom kan ramme hele besætningens køer i en periode. I den hidtidige model blev der korrigeret for den samlede påvirkning, som pasning og fodring har på den samlede 305-dages ydelse.

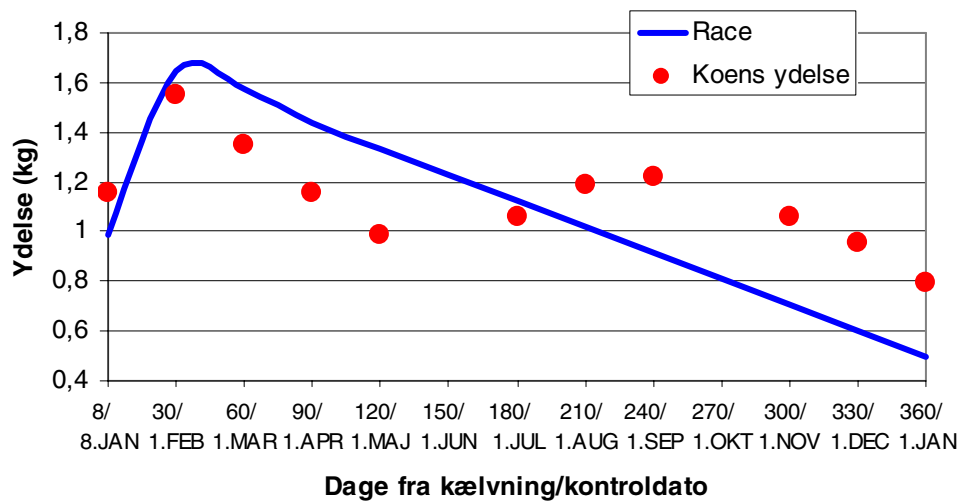
Med testdagsmodellen kan vi dermed bedre tage højde for forskelle i kvaliteten af fodring og pasning gennem laktationen for de enkelte køer i besætningen. Dette giver en mere præcis korrektion for pasning og management, især i mindre besætninger. Den mere præcise korrektion betyder, at koens avlsmæssige niveau for ydelse bliver bestemt mere sikkert end tidligere.

Eksempel på behandling af ko

I figur 1 er vist et eksempel på ydelsen gennem laktationen for en enkelt ko samt den gennemsnitlige proteinydelse på landsplan for racen. Figuren viser, at koen følger eller er over racegennemsnittet fra kælvning indtil ca. 30 dage efter kælvning, samt igen fra 180 dage efter kælvning og i resten af laktationen. Fra 30 til 180 dage efter kælvning har koen en lavere ydelse end landsgennemsnittet.

Den lavere ydelse i denne periode kan skyldes, at koen har en flad laktationskurve. Hvis dette er tilfældet, vil vi ikke se samme effekt på dagsydelsen hos de øvrige køer i besætningen, som er kontrolleret fra 1. februar til 1. juli. Den lavere ydelse kan også skyldes en effekt, som rammer alle besætningens køer, eksempelvis sygdom. Hvis det er tilfældet, vil vi se et dyk i dagsydelsen hos alle køer på kontroldagene fra 1. februar til 1. juli. I sådanne tilfælde vil den registrerede ydelse ikke betyde et fald i ydelsesindekset, fordi ydelsesfaldet ikke skyldes avl.

Anvendelse af ydelserne fra de enkelte kontrol dage for hver enkelt ko giver dermed en mere finmasket korrektion for ændringer i pasning og management i besætningen og dermed mere sikre avlsværdital

Figur 1. Koens dagsydelser af protein gennem laktationen sammenlignet med racens gennemsnit.